

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistola Pastoralis Illustrissimi Ac Reverendissimi Domini D. Humberti Guilielmi A Præcipiano, Archiepiscopi Mechliniensis

Precipiano, Humbert Guillaume de

Lovanii, [1692]

Caput II. De Libris prohibitis generatim.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39186

Hanc tam necessariam animarum Curatoribus erga Romanum Pontificem, Sedem Apostolicam, Ecclesiam Romanam, quam † S. Franciscus Salesius ¶ *Columnam & firmamentum veritatis appellat, quæ nec fallere possit, neque falli*, observantiam quam vestrum omnium pectoribus insitam cupimus, memores Decreti Synodi Mechliniensis II. subjectis vestris gnawiter, sedulo, constanter imprimite, incultate, inculpate, & hanc nostram mentem omnibus fideliter aperite. Pronis animis hæc vestra hortamenta excipient, ut sunt erga Sedem Apostolicam pii, & experiemini in aliis rebus omnibus vobis ipsis obsequentiores, si vos ipsi viderint exemplo obedientię debite prælucentes.

C A P U T II.

De Libris prohibitis generatim.

Libros ab Apostolica Sede proscriptos nec penes se quicumquam vestrum habeat, nisi cui forte justis de causis concessa est Facultas, nec in suorum manibus versari ullatenus patiatur; nedum, quod ab insigni flagitio Orthodoxus nemo excusaverit legendos obtrudat ipse, jam non bonus Pastor, sed Lupus. Quæ de re consuli possunt potissimum gravissima S. Caroli Decreta, tum in Concilio Mediolanensi I. tum in * III. condita; ubi SS. Præsul gravissimis pœnis sibi subiectos adigit, ut ejusmodi libros, si qui forte nacti fuerint, mox in manus Episcopi, aut pravitatis Hereticæ Inquisitoris consignent. Et sanè nihil potuit statui equius. Quid enim tantopere depravat hominum mentes, quam librorum noxiorum lectio? Non aliundè facilius perniciosę doctrine venenum bibitur, nec altiùs subit incautorum animos: præsertim cum non propinetur apertè, sed miro cum artificio, & sub obscura quadam ambage verborum, quæ plurimum uti amant malorum mercium propolæ. Ubi regnat sæpius meretricia eloquentia quæ nihil fundit nisi rosas & lilia, quas interserpat subtiliter aconitum; ubi inter sententiarum optimarum gemmas noxius & penè inaspectibilis pulvis inspergitur, malignâ manu temperatus ad lentam, eoque interdum certiozem, legentium perniciem. Non

† *Præfat. in libro de amore dei circa finem.*

¶ *Tit. 17. cap. 2.*

* *Part. I. tit. 4.*

Non est autem nostrum curiosè hic excutere, quâ potissimum de causâ liber proscrip- tus sit, atque hâc ratione vel nos ipsos, vel alios fallere. Satis esto proscrip- tum esse, ut excutiamus manibus, & anguem in herba latere suspicemur, qui priusquam pedem referamus, mordere possit, & occultum animis ac letiferum venenum inspirare; multo minùsfucos ac colôres quèrere, quibus vel nos vel alios studeamus eximere Ecclesiasticis Præceptis & censuris lectionem ejusmodi librorum severè interdicentibus.

Non possumus dissimulare quâtopere nos affligerint hâc in parte multorum optimorum Virorum justissimæ querelæ, altè ingemescentium intolerabilem quamdam licentiam, & tantum non Ecclesiasticarum Legum contemptum, in hanc nostram Diœcesim irrepisse, quorundam hominum negligentia dicamus an consilio? Qui pro muneris sui ratione non solùm non viam obstruxere irrupenti malo, verùm ipsimet & verbo & exemplo dicuntur aperuisse. Neminem accusamus: malè sibi conscius facti pigeat, culpamque hanc minimè levè feriâ pœnitentiâ, & maiori posthâc cautelâ eluat, reductis etiam in viam, si quos fortè seduxerint. Quem non misereat gregum ejusmodi, ut Prophetica comparatione utamur, quos non tantum custodiunt muti canes, qui ad luporum incur- sionem præ metu latrare non ausint, sed dentibus ipsi suis quovis lupo rapaciores pecus innocuum dilacerent, in partesque rapiant! Quorum custodes ipsi custodiendi sint, ne grassentur hostiliter! Non erit injuriosus cuipiam, neque rem exaggeraverit, quisquis dixerit hisce canibus similes esse animarum Curatores istos, qui paginas vel Fidei vel morum corruptrices (tales quippè censendæ, quotquot Roma proscripserit) non solùm non eripiunt, aut extorquent suorum manibus, sed ipsi ingerunt, operosè commendant, quodque est omnium pessimum, suos pro imperio ad lectionem adstrin- gunt. Infelices animæ multumque miserandæ, non Custodibus sed Latronibus commissæ, non Medicis, sed homici- dis, qui pestem, ut præ se ferunt, non arcent, sed cum cura di- vidunt, atque spargunt per familias foedissimæ contegionis Authores.

Ut huic tam præfenti malo, quod radicitùs extirpatum vo- lumus, quantociùs occurratur, utemur T. Caroli consilio
sua ten-

suadentis, ut Episcopi regulas Indicis de libris vetitis ab omnibus servari jubeant, curentque. Illas igitur habetote vos ipsi primum vobis familiares ac sanctas, atque curæ vestræ commiſſas pro rei gravitate diligenter exponite. Ante omnes accuratius inculcanda est illa Clementis VIII. quam non gravabimur hic attexere. *In universum autem de malis & perniciosis libris id declaratur atque statuitur, ut qui certâ aliquâ linguâ initio editi, aut deinde prohibiti ac damnati à Sede Apostolica sunt, eosdem quoque in quamcumque postea vertantur linguam, censeri ab eadem Sede ubique gentium sub iisdem pœnis interdictos & damnatos.*

C A P U T III.

De lectione S. Scripturæ, item Missalis, in lingua vulgari.

Altè etiam omnium animis insidere, & distinctè populis explicari volumus, quod habet regula IV. Indicis, experimento manifestum esse, si Sacra Biblia vulgari linguâ passim sine discrimine permittantur, plus inde ob hominum temeritatem detrimenti, quam utilitatis oriri. Quare moneant & disertè edicant Sacrorum voluminum lectionem in patrio aut vernaculo sermone non esse cuilibet permissam, sed petendam facultatem à Parocho vel Confessariis, iis videlicet, qui præditi sunt hac potestate, quæ tamen non concedenda est, nisi iis, *quos intellexerint ex hujusmodi lectione non damnum, sed Fidei ac pietatis augmentum capere posse, quam facultatem in scriptis habeant.*

Si periculosa est hominibus indoctis, parumque perspicacibus Sacrorum Voluminum lectio, patria lingua à Catholicis probatisque Authoribus versorum, quanto periculosior erit, si suspecti homines Fideique ambigæ iis vertendis manus admoverint, & conceptum animo virus in illa subtiliter & malignè infuderint? Quanta hinc imminet ruina? Ut enim nobilissimum ciborum ac delicatissimum genus, quale erat olim apud Romanos Boletus, hodieque est, quod & facile venenum suscipit, & tegit, si multitudini apponatur, ingentem edit hominum stragem; & quia voratur avidius, & quia nullâ se parte malum prodit: ita libri quò res tractant magis pias, magisque cælestes, si contingat simili nequitix fermento esse resperſos,
hoc